

PERSHULT.

Pershult är första gång omnänt i jordeboken 1603.
1729 består byn av tre hemman: N:r 1., N:r 2. och N:r 3..
På varje hemman finns det två gårdar. Alla gårdarna låg utmed
bygatan, med ett hundratal meter mellan de olika hemmanen.
N:r 1 i mitten, N:r 2 i sydväst och N:r 3 i nordost.

PERSHULT N:r 1.

Detta beskrivs 1729: 1/2 mtl. utsockne frälse, ägt av HERR
ÖFWERSTELÖJTNANT FRÖBERG. /Denne Fröberg var gift med en
dotter till förre ägaren av Wallen E.J.MECK, ANNA BIRGITTA
MECK. Paret hade sin hemvist på Dömostorp, därav dess ut-
sockne karaktär/ Hemmanet kommer senare att tillhöra Wallen.
Det finns två gårdar på hemmanet och åboar är: PEHR ÅKESSON
och OLOF MATTSSON. Båda gårdarna ligger tätt tillsammans.

A.

28

OLOF MATTSSONS gård: Denna gård övertas på 1730-talet av
NILS MATTISSEN, son till MATTIS HANSSON. En möjlighet är att
Olof Mattsson var broder till Nils.
Nils Mattsson dör 1774. Redan omkring 1770 hade sonen ÅKE
NILSSON m.h. Kerstin övertagit.
Åke Nilsson dör 1784. Gården övertas nu av dennes broder OLA
NILSSON. Denne hade i några år brukat en gård i Bölinge.
Familjen flyttar nu till Pershult.
Olas hustru PERNILLA dör 1799, Ola gifter om sig med PERNILLA
MÅNSDOTTER från Pershult N:r 2.
1825 övertar sonen PER OLSSON gift med ANNA LARSDOTTER, dotter
till Lars Ågren på N:r 3.
Per dör 1839, troligen i epidemisk hjärnhinneinflammation.
Ånkan ANNA gifter om sig med SVEN BENGTSSON från Floalt Mellan-
gård.
1855 flyttar familjen till Killhult och köper en gård där.
Gården i Pershult övertas nu av dottern STINA gift med PETER
BENGTSSON.
1882 säljer nu Wallen sina gårdar till de arrendatorer som är
villiga att köpa. PETER BENGTSSON köper sin gård.
1883 är det så Laga skifte i Pershult och Floalt.
Vi lämnar nu gården och avvaktar utgången av skiftet. Det blir
stora förändringar i byn.

29

B.

PEHR ÅKESSONS gård: Omkring 1760 överlåter denne gården till
dottern PERNILLA gift med PER PERSSON från Floalt Norregård.
Per Persson dör redan 1765 av "andtäppa". Ånkan PERNILLA gif-
ter nu om sig med SVEN JÖNSSON från Örkelljunga.
Hustrun Pernilla dör 1784. Nu gifter Sven sig med KERSTIN
TURASDOTTER från Hulebäck.
Sven dör 1817 och Kerstin 1819. Redan omkring 1811 hade sonen
NILS SVENSSON gift med JOHANNA BENGTSDOTTER från Sjöalt över-
tagit skötseln av gården.
1844 tar Nils och Johanna undantag och gården övertas av sonen
BENGT NILSSON gift med gästgivardottern KERSTIN JÖNSDOTTER
från Elnabygget.
Bengt Nilsson dör 1876. Hustrun tar undantag och sonen SVEN
BENGTSSON o.h.h. ANNA STINA blir nya åbor. Bengt Nilssons son
Janne Bengtsson gifter sig 1873 med sin kusin Matilda och blir
gästgivare i Elnabygget.
Sven Bengtsson dör 1878. Hans broder NILS PETTER BENGTSSON gif-
ter sig nu med änkan ANNA STINA och dessa blir de nya brukarna.
När sedan Wallen 1882 erbjuder brukarna att friköpa sina gårdar
är inte Nils Petter beredd på köp utan vid Laga skiftet senare
kvarstår Kammarjunkare Gyllensköld fortfarande såsom ägare.

Beskrivs 1729: 1/6 dels till 1/3 förmedlat mtl. Utsockne frälse, ägt av COMMERCIERÅDET GYLLENGRIP på SJÖBOHOLM. Ja detta hemman ägdes vid denna tid av Hishultsäteriet Sjöboholm, men det kom sedermera under WALLENS ägo. Det fanns två gårdar på hemmanet och åboar var: BENGT MÅNSSON och ÅKE TRULSSON. Detta var det sydligaste hemmanet och gårdarna låg med närmare 100 meters avstånd från varandra. Det nordliga, eller närmast byn kallades i äldre tid för "GADEGÅRDEN", möjligen syftande på att bygatan gick genom gården.

A. 31

BENGT MÅNSSONS gård: 1743 övertar sonen MÅNS BENGTSSON. Dennes hustru PERNILLA HELGESDOTTER dör 1763, som brukligt är gifter änklungen om sig, nu med PERNILLA BENGTSDOTTER. Omkring 1768 övertas gården av sonen NILS MÅNSSON som gifter sig med dottern på N:r 1. GERTRUD NILSDOTTER. 1800 gifter sig deras dotter OLU med sonen på granngården JÖNS SVENSSON. Dessa övertar nu. Hustrun dör i lungsot 1812. Jöns Svensson gifter om sig med ELNA SJÖNNASDOTTER. Jöns dör i kolik 1823. Dottern BENGT gifter sig med PER NILSSON från Göstorpshult. Dessa övertar gården. Hustrun dör 1848. Per gifter nu om sig med KRISTINA OLSDOTTER från Tormarpshus. 1863 tar makarna undantag, ingen av barnen vill bruka gården. Ny åbo blir istället JOHANNES OTTOSSON från Mårshult. Denna familj stannar endast ett år. 1864 övertas gården av sonen på N:r 1. LARS PETTER PERSSON. Denne innehar gården till omkring 1870 då han gifter sig och övertar en gård i Floalt för att sedan efter något år köpa egen gård i L:a Bastena. Gården i Pershult övertas nu av PÅL SVENSSON från just den gård i Floalt till vilken L.P.Persson flyttar. Pål Svensson stannar till 1876, då han med familj flyttar till Floalt och övertar där gården efter L.P.Persson. Nya åbor i Pershult blir nu sonen på den andra gården i N:r 2. AUGUST BENGTSSON med hustru ANNA STINA BENGTSDOTTER från Killhult. När nu Wallen säljer sina gårdar i Pershult är inte August Bengtsson intresserad, utan familjen köper istället hustruns hem i Killhult. Som ägare vid skiftet 1883 kvarstår alltså Kammarjunkare Gyllensköld på Wallen.

B. 32

ÅKE TRULSSONS gård: Åke Trulsson dör 1751, men redan omkring 1748 hade gården övertagits av sonen LARS ÅKESSON m.h. KERS-TIN från Klämman. Omkring 1787 gifter sig sonen OLA LARSSON med JOHANNA ESKILSDOTTER från Floalt Norregård. Dessa blir nu de nya brukarna. 1825 tar makarna undantag och eftersom ingen av deras barn var beredda att överta, blir nu sonen på N:r 1. SVEN OLSSON gift med ELNA JONSDOTTER från Knäred, de nya åboarna. 1838 flyttar denna familj till Krogshult där man köper en gård, ja man byter egentligen gård med JOHANNES PERSSON. Denne tillsammans med tre systrar, vilka alla blivit föräldralösa, övertar nu gården i Pershult. Johannes gifter sig 1841 med ANNA HANSDOTTER från Killhult. Systrarna tar plats som pigor eller gifter sig. Johannes dör 1849. Änkan ANNA gifter om sig med en JOHANNES ANDERSSON. Dessa stannar i Pershult till 1855, då familjen flyttar till Ballinge.

PERSHULT N:r 2. forts.B. forts.

Nya åbor i Pershult efter Johannes Anderssons familj, blir nu en familj som kommer från Örkelljunga, BENGT OLSSON med hustru ELNA och 6 barn.
1882 friköper så Bengt Olsson gården från Wallen.
1883 är det så Laga skifte.

PERSHULT N:r 3.

Beskrivs 1729: 1/2 mtl utsockne frälse, ägt av HERR ÖVERSTE-LÖJTNANT FRÖBERG 1/6 och HERR RYTTMÄSTARE RADSEWILL 1/3. Båda dessa herrar var gifta med varsin dotter till avlidne ägaren till Wallen och Dömostorp E.J.MECK. Båda var bosatta på Dömostorp. Även Pershult N:r 3 kommer senare att helt tillhöra Wallen. Pershult N:r 3 ligger längst i nordöst i byn. Det är inte helt klart om båda gårdarna vid denna tid låg tillsammans här men det är det troligaste. Det fanns alltså två gårdar 1729 och åboar var : PER JOENSSON och BENGT PERSSON.

33A.

PER JOENSSONS gård: JON NILSSON har brukat denna gård. Han hade bl.a. två söner PER och ANDERS. Jon Nilsson dör 1742. Han var då 70 år. Det är troligt att sonen PER då brukade gården, men dennes vidare öden går inte att finna i kyrkoböckerna. Omkring vid faderns död 1742 övertar ANDERS JONSSON gift med BOEL PERSDOTTER från Tobo. Anders dör 1766. Änkan gifter om sig med CHRISTEN PERSSON från Hishult.
1787 dör även Christen.
Dottern JOHANNA ANDERSDOTTER var gift med LARS OLSSON ÅGREN son till lafogden på Sjöboholm Olof Ågren.
LARS ÅGREN och JOHANNA som hitills varit bosatta i Hishult flyttar nu till Pershult och övertar gården där.
Lars Ågren dör 1815. Änkan och barnen brukar gården tills dottern PERNILLA gifter sig med smedsonen JOHAN PETER JÖNSSON från Källinge. Dessa blir nu de nya brukarna.
J.P.Jönsson var nog en driftig lantbrukare, han erhåller nämligen Patriotiska Sällskapets förtjänsmedalj för stor odlarflit, 1848.
Omkring 1858 tar föräldrarna undantag och gården delas tillfälligt mellan sonen JOHANNES JOHANSSON och NILS SVENSSON gift med dottern KRISTINA.
1864 flyttar Johannes Johansson med familj till Windrarp där man blir prästgårdsarrendator.
NILS SVENSSON blir nu brukare av hela gården ensam.
1882 köper så makarna gården av Wallen.
Vid tiden för Laga skifte anges byggnaderna vara nybyggda.
De låg redan då på sin nuvarande plats.

BENGT PERSSONS gård.: Bengt dör 1754, gården brukas troligen av änkan och barnen till sonen PER BENGTSSON 1767 gifter sig med SISSA GUDMUNSDOTTER från Bölinge. Per Bengtsson dör 1803, men redan 1798 hade dottern KERSTI gift sig med SVEN JÖNSSON från Killhult. Dessa hade då övertagit skötseln av gården. Sven dör 1845, han är då sjuklig och utfattig, hustrun är krympling. Omkring 1830 delas gården mellan sonen CARL SVENSSON och PER ANDERSSON gift med dottern JOHANNA. Vi följer nu CARL SVENSSONS hemmansdel vidare. Den andra hemmansdelen kallar vi i fortsättningen för C. 1873 tar Carl Svensson undantag och gården övertas av LARS PERSSON från Floalt Norregård, gift med dottern JOHANNA. 1882 när det blir dags för köp av gården delas den mellan LARS PERSSON och NILS JOHAN CARLSSON, vilka köper 1/16 dels mtl. vardera. De var ju svågrar. 1883 var det så Laga skifte.

C.

38

Den hemmansdel som PER och JOHANNA ANDERSSON övertar 1830. 1866 tar dessa undantag och gården övertas av sonen BENGT PETER PERSSON gift med NETA PERSDOTTER från Bastena. / En son till Per Andersson, Erik Persson Ek, omkommer nyårsdagen 1864 i en skenolycka vid kappkörning från ottan. / 1882 när det blir dags att köpa gården flyttar familjen till Knopparp och byter därvid gård med LARS MÅNSSON som köper gården i Pershult. Då är vi även här framme vid Laga skifte.

LAGA SKIFTE I PERSHULT 1883-85.

Första sammanträde hölls 27 aug. 1883. Förrättningsman var Kommissionslantmätaren i Kronobergs län CARL PETTERSSON, med JOHANNES PERSSON o Ön och NILS PERSSON i Tomared som gode män. Förrättningen hade begärts av de bönder som köpt sina gårdar från Wallen, samt av Kammarjunkare Gyllensköld som ägare till de återstående gårdarna. Förrättningen omfattade både Pershults och Floalts byar. Det företeddes en karta, upprättad 1809 och använd vid Laga skifte mellan byarna Pershult, Floalt, Killhult, Sjöalt, Wråkär, Hulebäck och Tureby, då gränserna mellan dessa byar fastställdes. Dessa gränser ansågs nu ostridiga. / Troligen har någon form av sänjedelning skett mellan de olika hemmanen, så att dessa erhållit sin bruks- eller hävdarätt, fastlagt inom vissa gränser. / Innom Floalt kommer det inte att ske så stora förändringar på grund av skiftet, endast Nr 2. där en delning sker. Eljest endast fastläggning av gränserna. Pershult däremot, vilken by var ytmässigt stor, med alla gårdarna liggande nära varandra i ena kanten av byn, här kommer att ske stora förändringar och flera gårdar kommer att flytta ut. Det är väl troligt att detta skrämmar en del av brukarna, som därmed inte vågat köpa sina gårdar. Under tiden som skiftet pågår uppträder en del personer som köpare av eventuella hemmansdelar. Detta är väl en form av markspekulation, får vi tilldelat ett område som verkar lättodlat och bördigt är allt bra annars får vi försöka sälja det igen. Unga familjer som sökte någon plats för sin utkomst fanns det gott om vid denna tid.

5

Vi skall dock inte fördjupa oss allt för mycket i skiftets gång utan istället redogöra för utgången:

Pershult N:r 1. fick följande hemmansdelar:

A. 1/8 dels mtl. ägt av Kammarjunkare Gyllensköld. Ägoskiftet är det s.k. MADERNA, "Marna". Torpet LILJEDAL ligger inom skiftets gränser. Hela arealen är 70 ha. 93,21 ar. Gården skall alltså utflyttas och får hela arealen i ett skifte.

B. 1/4 dels mtl. Ägt av PETER BENGTSSON./Detta är den gård som vi tidigare kallade för A./ Gården får sina ägor i två skiften och ägaren har rätt att kvarbo. Hemmanets hela areal blir 94 ha. 58,25 ar.

C. 1/12 dels mtl. Ägt av JOHANNES PETTERSSON (son till ovannämnde Peter Bengtsson) Skall ytflytta. Allt i ett skifte som ligger nordost om Peter Bengtssons. Hemmanets hela areal är 17 ha. 7,62 ar.

D. 1/24 dels mtl. Ägt av MAGNUS PERSSON erhåller sina ägor i ett skifte och skall utflytta. (Skiftet längst i söder i Pershults ängar, gränsande till Killhults ängar). Hemmanets hela areal är 18 ha. 49,86 ar.

Pershult N:r 2. fick följande hemmansdelar:

E. 1/12 dels mtl. Ägt av Kammarjunkare Gyllensköld, erhåller sina ägor i ett skifte och skall ytflytta. Skiftet är det västligaste och gränsande till Ydrilt. Skiftets hela areal är 53 ha. 39,06 ar.

F. 1/24 dels mtl. ägt av LARS JOHANSSON på Floalt N:r 3. Erhåller sina ägor i ett skifte och skall utflytta. Skiftet är beläget i Pershults ängar, norr om D. Skiftets hela areal är 13 ha. 96,88 ar.

G. 13/72 dels mtl. Ägt av BENGT OLSSON. Erhåller sina ägor i ett skifte med rätt att kvarbo. Hemmanets hela areal utgör 52 ha. 7,25 ar.

H. 1/36 dels mtl. Ägt av JOHAN BENGTSSON (son till ovannämnde Bengt Olsson), erhåller sina ägor i ett skifte och skall utflytta. Hemmanets hela areal utgör 6 ha. 54,02 ar. Detta skifte är den s.k. "Allmänningen".

Pershult N:r 3. fick följande hemmansdelar:

I. 1/8 dels mtl. Ägt av NILS SVENSSON. Erhåller sina ägor i två skiften och skall utflytta. Hemmanets hela areal utgör 26 ha. 27,42 ar.

K. 1/8 dels mtl. Ägt av JOHAN AUGUST NILSSON, (son till ovannämnde Nils Svensson) Erhåller sina ägor i två skiften med rätt att kvarbo. Hemmanets hela areal är 41 ha. 52,71 ar. Hemmansdelarna I. och K. är en delning av Nils Svenssons 1/4 mtl.

L. 1/16 dels mtl. Ägt av NILS CARLSSON. Erhåller sina ägor i två skiften och skall utflytta. (efter lottdragning). Hela arealen utgör 21 ha. 41,37 ar.

6

M. 1/16 dels mtl. Ägt av LARS PERSSON. Erhåller sina ägor i två skiften med rätt att kvarbo (efter lottdragning). Hela arealen är 22 ha. 9,37 ar.

N. 1/8 dels mtl. Ägt av LARS MÅNSSON. Erhåller sina ägor i två skiften och med rätt att kvarbo. Hela arealen utgör 44 ha. 29,73 ar.

Som synes har det blivit stora förändringar, många brukningsenheter har tillkommit, en del av dessa ännu obebyggda. Två enheter har ännu inte blivit sålda och har därför inga brukare. Sammanslagning av enheter och förnyade delningar kommer att ske. Vi försöker att följa utvecklingen.

PERSHULT N:r 1.

PETER BENGTSSONS gård: Den gård som vi i det tidigare lärt känna som A. hade friköpts av Peter Bengtsson. Detta betecknas vid laga skiftet som B., men vi håller oss till den gamla benämningen A. Denne får rätt att kvarbo på sin gård. Sonen JOHANNES PETTERSSON köper i samband med skiftet en del av den tidigare gård B. Dessa båda hemman sambrukas till 1904 då JOHANNES PETTERSSON köper även faderns gård. På 1920-talet bygger sedan Johannes Pettersson nya gårdsbyggnader och flyttar gården längre norrut. De gamla gårdsbyggnaderna blir nu undantagsbostad åt Petter och Stina. Manhuset på den nya gården stod färdig redan 1914. ³⁰ Johannes Pettersson brukar nu gården till sin död omkring 1935. Gården säljs nu till GOTTFRID och RUTH NILSSON från Råryd. Omkring 1950 säljer dessa till ANTON och SELDA SVENSSON från Bölinge. Gottfrid och Ruth flyttar nu ner på den gamla undantagsgården. Omkring 1967 säljer så Anton till sonen SVEN och ELISABETH SVENSSON.

²⁸ Den gamla gården. Peter Bengtssons blir efter Johannes Pettersson nybygge 1914, undantags bostad åt Petter och Stina. Utöver bostad fanns det även ett par uthus bl.a. ladugård. Även lite jord var avstyckat till detta. Efter Petters och Stinas död, 1915 och 1914, flyttar syskonparet ANDREAS och LOVISA BENGTSSON till Pershult. Dessa kom närmast ifrån Killhult. Andreas dör 1938 och Lovisa 1948. Johannes Petterssons syster NETA vilken också bodde i huset efter Johannes död, avled 1950. Därefter säljer Gottfrid och Ruth sin gård och flyttar hit. När även dessa var döda, bodde deras dotter MARTHA NILSSON här en del år. Nuvarande ägare är SVEN o ELISABETH SVENSSON. Bostaden är renoverad och uthusen rivna.

³⁹ "MARNA" Den gård som vi tidigare lärde känna som B. och låg strax norr om Peter Bengtssons gård. Hade vid skiftet inte fått någon köpare. Gården skulle flyttas ut och hade fått sig tilldelat ett område som kallades MADERNA eller "Marna" på bygdemål. Det skulle dröja ända till 1905 innan någon sökte lagfart på hemmanet, JOHAN BERNARD CARLSSON o.h.fästkv. ANNA ROSENGREN. Det omfattar nu inte hela området, den s.k. Vallbergaskogen, var ännu osäld. När eller av vem som bebyggde hemmanet är okänt. 1908 får CARL LARSSON o.h.h. ELISE BENGTSSON lagfart. A. ZÄTHERBERG får lagfart 1912. 1913 kommer HJALMAR JOHANSSON.

PURET. En del av de s.k. MADERNA blev sålt i slutet av 1800-talet. Det var det västligaste området. 1899 får SVEN PETTER MAGNUSSON lagfart på området. Sven Petter och hans hustru CECILIA CARLSSON säljer gården

TORPET LILJEDAL. Detta torp låg på ovannämnda hemmans ägor, något väster om dettas gårdsbyggnader. Detta torp anlades omkring 1820-talet av BENGT JÖNSSON från Bastena och hans hustru SISSA PERSDOTTER som var född på Skogs-huset i Elnabygget. De beskrivs som utfattiga. Hustrun dör 1839, Bengt har betyg att idka handel (gårdfarih.) De har en son som uppges vara "ej arbetsför, slaget". Bengt dör 1844. "Sjuknade i Gualöv under en vandring för att sälja yllevaror". Sonen kommer nu till Märshult. Ny torpare på Liljedal blir nu familjen JOHAN och BENGTA NILSSON. Johan drunknar i dec. 1862. Änkan dör 1881. Till torpet kommer nu CARL PETTER KRISTENSSON, utan hustru men med 4 barn. CARL PETTER dör 1889. Därefter har väl troligen torpet övergivits.

MAGNUS PERSSONS hemmansskifte. Magnus Persson söker aldrig lagfart på hemmanet. Det gör istället JOHAN BENGTSSON, son till Bengt Olsson på N:r 2., 1886. Enligt uppgift skall bostaden vara uppförd 1884. 1887 får CARL CHRISTIANSSON lagfart. 1892 kommer HENRIK BENGTSSON m.h. ANNA JOHANNA HANSDOTTER och köper gården, 1927 säljer dessa gården till sonen BERNHARD och SELMA HENRIKSSON. På 1950-talet övertar så deras son STURE HENRIKSSON. På 1980-talet säljer sedan denne gården till LENNART HANSSON. Sedan omkring 1990 ägs gården av FREDRIK SVENSSON.

PERSHULTS "YDRILT". Detta var tidigare den gård på N:r 2 som låg längst söderut i byn och kallades i vår första förteckning för N:r 2 A. Denna gård hade vid skiftet inte fått någon köpare. NILS PETTER BENGTSSON, som fram till skiftet brukat en gård på N:r 1. köpte istället en gård i Ydrilt. Det dröjer dock inte länge förrän Nils Petter Bengtsson får lagfart på hela området. Detta sambrukas troligen med gården i Ydrilt de första åren. En stor del mark nyodlas, efterhand säljs vissa avstyckningar ifrån, bl.a. till MAGNUS ERLANDSSON 1888 (2:8), FRANS JOHANSSON 1889 (2:7), JOHAN PETTER PERSSON 1888 (2:9) och till sonen SANDER NILSSON 1914 (2:11). Omkring 1895 börjar byggnader att uppföras på hemmanet. Nu säljs gården i Ydrilt och familjen flyttar hit. 1916 delas hemmanet. Halva hemmanet säljs nu till sonen VIKTOR NILSSON, med detta följer då byggnaderna till gården. Den andra hälften bebyggs nu med nya byggnader. Denna del övertas 1921 av sonen FRITZ NILSSON. På 1950-talet köper så dennes son ANDERS FRITZON gården. Han innehar den till sin död 199 . Gården brukas fortfarande inom släkten av syskonbarn.

VIKTOR NILSSONS gård : Denna gård övertas på 1960-talet av
sonen NILS NILSSON och dennes hustru INGRID. 54

MAGNUS ERLANDSSONS hemmanslott: Magnus Erlandsson hade ett
litet torp i Ydrilt som kallades "Hvilan", detta låg mitt
emot detta område. Det är väl troligt att Magnus nu flyttade
från torpet och bebyggde det inköpta området. 56
1909 säljer han till SANDER och LOVISA NILSSON. Dessa var
senare bosatta här. Detta område hade hemmansbeteckningen
2:8, Sander Nilsson köper även ett skogsområde med beteck-
ningen 2:11, De köper även 2:9.
Numera tillhör det ANDERS FRITZONS gård. Bostaden på 2:8
är avstyckad.

57
BACKSTUGAN: JOHAN PETTER PERSSON med familj uppges vara bo-
satta i en backstuga på Pershult N:r 2 omkring 1880-90.
Enligt Anders Fritzon skulle det varit spår efter bosättning,
strax öster om Sander Nilssons gård. Detta hade blivit bort-
odlat under hans fars tid. En JOHAN PETTER PERSSON får 1888
lagfart på ett område som får hemmansbeteckningen 2:9,
1890 får JOHANNA BENGTSDOTTER lagfart.
1913 är AUGUST JOHANSSON m.fl. lagfarna ägare.
1913 köps hemmansdelen så av SANDER NILSSON.

FRANS JOHANSSONS hemmanslott: Området längst västerut, grän-
sande mot Krogshult. FRANS JOHANSSON får lagfart på området
1889. Det är väl troligt att denne bebygger det.
Frans säljer 1911 till JOHAN PÅLSSON. Troligen dör Johan
omkr. 1916-17, 1917 får änkan BOEL NILSSON lagfart på fastig-
heten. Det återstår nu endast lite stenrester efter byggnad-
erna. Det kallas vanligen för "BOELS".

41
LARS JOHANSSON på Floalt N:r 3. köper i samband med skiftet
en hemmansdel i Pershult. Denne fullföljer ej köpet, utan
BENGT OLSSON får lagfart på hemmanslott 1886.
1892 blir dennes dotter PETRONELLA, gift med JOHAN MAGNUS
ANDERSSON ägare till gården. Gården har troligen blivit be-
byggd omkring 1880-90.
Omkring 1913 köper sedan deras son KARL JOHANSSON, gift med
HULDA NILSSON från Knäred, gården.
1920 köper dessa en gård i Killhult och flyttar dit.
Gården i Pershult köps nu av BROR och DAVIDA JOHANSSON.
Efter Brors död 1936 sköts gården av änkan och barnen.
På 1950-talet övertar sonen STIG BRORSSON.
Numera ägs gården av FREDRIK SVENSSON från Pershult.

42
" ALLMÄNNINGEN ": JOHAN BENGTSSON köpte denna hemmansdel i
samband med skiftet. Inte heller han fullföljde sitt köp.
Lagfart får däremot AUGUST ANDERSSON på Floalt N:r 2., 1888.
Denne köper gård i Stackarp 1889.
Ny ägare blir nu JOHANNES JOHANSSON från Nordanå och hans
hustru ELICE PETERSDOTTER. Det blir nu de som bebygger hem-
manet.
I slutet av 20-talet säljer dessa gården till sonen ENOK
och ADELIE JOHANSSON.
Nuvarande ägare är THURE och IRENE ENOKSSON.

PERSHULT N:r 2. forts.

32

BENGT OLSSONS gård. Bengt Olsson köper ju denna gård 1882. Det är den nordligaste av de gamla gårdarna på N:r 2. Bengt Olsson får kvarbo på gården. Bengt Olsson och dennes son JOHAN BENGTSSON var under några år ägare till hela N:r 2. med undantag av det skifte längst i väster som sedermera köptes av Nils P. Bengtsson. Vi har redan följt avstyckningen av den s.k. "Allmänningen", och den gård som i sinom tid blev Stig Brorssons. 1894 får NILS PETER ANDREASSON lagfart på 1/36 dels mtl. 1911 får OLA MÅNSSON lagfart på 1/72 dels mtl. 1910 köper KARL och ALMA PETTERSSON huvudfastigheten. Karl Pettersson dör 1925. Alma och barnen brukar sedan fastigheten. I slutet av 1940-talet övertas så gården av sonen SIMON KARLSSON m.h. MARGIT. Simon dör 199. Gården ägs fortfarande av Simons och Margits båda barn. Jordbruket är utarrenderat.

43

NILS PETTER ANDREASSONS hemmanslott. Denne behåller det inte så länge. Redan 1896 får PÅL OLSSON lagfart. 1902 övertas gården av AUGUST och ANNA PÅLSSON. Troligen är August son till Pål Olsson. Av någon anledning kallades vanligen August Pålsson för "Eremiten". Efter August och Annas död köper SIMON KARLSSON gården utom byggnaderna med tomt. Byggnaderna rivs och en fritidsbostad uppföres här.

44

OLA MÅNSSONS hemmanslott. OLA MÅNSSON med familj kommer 1893 från Smedjeryd, och tar upp ett torp i Pershult. 1910 friköps torpet, lagfart 1911. Avstyckning sker i samband med huvudgårdens försäljning till Karl Pettersson. Karl Pettersson köper hemmansdelen 1913, då Ola blivit änklings. Efter något år kommer SVEN och JOHANNA ERIKSSON och köper gården. Efter deras död brukas gården av barnen ELLEN, BIRGER och ERIK. Gården ägs nu av ERIK och INGRID SVENSSON.

PERSHULT N:r 3.

NILS SVENSSON och dennes son fick vid skiftet var sitt skifte om 1/8 dels mtl. Delningen av gården verkställs dock ej nu utan NILS SVENSSON får ensam lagfart på hela fastigheten. En avstyckning göres dock 1890, då Nils Svenssons son EDVARD NILSSON köper 1/12 dels mtl. Huvudgården i Pershult köps 1904 av en annan son LUDVIG NILSSON. 1913 flyttar denne till Dalsland och gården säljs nu till JOHANNES o ASSARINA OTTOSSON som kom från Floalt. Gården som brukats inom samma släkt sedan början av 1700-talet, kanske ännu längre, gick nu tillfälligt ur släkten. Fram till 1924 hade nu gården flera olika ägare eller brukare. 1924 kommer så Nils Svenssons dottersöner, HERBERT och JOHN HANSSON från Hishult, och köper gården. Denna delas nu i två nästan lika stora delar. Den södra delen tillfaller JOHN HANSSON med familj, dessa uppför här nu byggnader. Denna del ägs numera av Johns son ÅKE och VIVI HANSSON. Den norra delen med befintliga byggnader tillfaller HERBERT HANSSON och dennes familj. Denna del ägs numera av sonen GÖTE och SARA HANSSON.

33

46 10

EDVARD NILSSONS hemmanslott: Vi såg ju att Edvard hade fått lagfart på denna hemmanslott 1890. Denne uppförde även gårdens byggnader.

1917 köper denna familj en gård i Ränneslöv, Mariehill. Gården i Pershult övertas nu av brodern KARL ADOLF NILSSON. 1920 säljer denne gården till OSCAR och HILMA NILSSON. Omkring 1950 övertar deras son SVEN NILSSON gården. Denne köper senare till gården "Marna".

Nuvarande ägare till gården är OVE BERGLIND.

LARS MÅNSSONS hemman: I samband med skiftet köper LARS MÅNSSON detta hemman. Redan vid köpet var husen till gården bristfälliga. Denne börjar att flytta gården längre söderut till Floaltsvägen genom att först börja bygga nya uthus.

1903 säljer man gården till JOHAN och EMMA PERSSON. Dessa bygger nu även nytt boningshus till gården. Lars och Neta Månsson tar undantag och bor kvar i det gamla huset. Lars Månsson blir mycket gammal, omkring 102 år. 47
Johan Persson dör 1935. EMMA och barnen JULIETT o LENNART brukar nu gården fram till omkring 1945. Juliett gifter sig med EJNAR GUSTAVSSON och dessa brukar gården tills den 1953 säljs till SANNE och ROSA BRAUN.

Nuvarande ägare är deras son ANDERS BRAUN

LARS PERSSONS hemmansdel. Båda familjerna LARS PERSSON och NILS KARLSSON bodde i var sin lägenhet på samma gård vid skiftet. De var svågrar. Vid skiftet delas gården, Lars Perssons familj skall kvarbo och Nils Karlssons skall utflytta. Lars Perssons hustru dör 1891. 1897 övertas gården av sonen LUDVIG LARSSON. Efter dennes död 1921, köps gården av AXEL och ANNIE NILSSON. Någon gång vid denna tid sammanslås den med Nils Karlssons gård. Någon gång på 1960-talet avstyckas byggnaderna och jordbruket styckas upp på grannarna, Göte Hansson och Enok Johansson.

48

NILS KARLSSONS hemmanslott. Denne skulle efter utslag genom lottdragning utflytta. Han bygger upp sin gård utmed Floaltsvägen. 1891 dör hustrun. Nu skiftar ägandet i lagfartsprotokollen. Sönerna CARL NILSSON EKHOLM, 1900, AXEL NILSSON, 1901. 1913 får en PER LARSSON lagfart och samma år är åter NILS KARLSSON ägare.

NILS KARLSSON var mest känd som spinnrock svarvare och i detta yrke sägs han ha varit mycket kunnig. Rock svarveri var nog ett släktdrag, ty han hade också en broder bosatt i Ö. Karup. Denne tillverkade också spinnrockar. Johannes Karlsson blev väl dock mer känd för dagens sydhallänningar genom sin idoga skogsplantering på ett flygsandsfält som han inköpte ute vid Skummeslövstrand. Det kallas idag för "Svarvareskogen". Simon Karlsson berättade att han väl kom ihåg Nils Karlsson, när denne hade fått några spinnrockar färdiga, lastade han dem på axeln och gav sig iväg för att leverera dem till beställarna.

49

KULLENBERGS SMEDJA. Denna smedja låg på gränsen mellan Floalt och Pershult, kanske mest i Floalt. Egon Johansson skriver: MAGNUS PÅLSSON KULLENBERG var född i Hishult 1844. I yngre år flyttade han till Jonstorp i Skåne och arbetade som borsmed vid Höganäsbolagets gruvor. År 1893 flyttade han åter till Hishult, till Bjärnared, där han var kyrkskriven till sin död 1921. forts.

11

KULLENBERG forts.

Han byggde sin smedja på ofri grund i Floalt strax söder om sockengränsen. Till smedjan hörde också ett boningshus, där han aldrig flyttade in utan bodde i en gavelkammare i smedjan.

Själv arbetade han i smedjan till sina närmare 87 år då han avled.

Man kan se spår efter var smedjan legat. det finns rester efter några stenmurar. Nästan mitt i ruinen står en kraftledningsstolpe. Några stora stenar och ett litet stenröse finns också kastat i ruinen.

Det har troligen funnits smedja i Pershult långt före Kullenbergs tid. Redan 1860 är SMEDJAN upptagen i kyrkoboken.

Då är OLA REIMES med familj bosatta på smedjan. Denne håller sig även med olika smeddrängar.

1867 kommer ISAK KRISTIANSSON med familj till smedjan. 1876 flyttar dessa till Hishult. Smed i Pershult blir nu ERIK SVENSSON. Därefter BENGT P. LINDGREN. Denna familj flyttar 1879 till Rya. 1895 är smeden JOHAN NILSSON med familj bosatt i Pershult. Samtliga dessa är upptagna under Pershult N:r 2. och det är då troligt att smedjan legat i närheten av gårdarna där.

Ruin efter en gammal maltkölna. 50